

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 1Co/85/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7613213271
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dana Ferková
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2015:7613213271.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dany Ferkovej a sudcov JUDr. Miroslava Sogu a JUDr. Táni Veščičikovej, v právnej veci žalobkyne: J. Č., L. XX.XX.XXXX, J. E. I. Č.. XXX, proti žalovanému: BENCONT INVESTMENTS, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Astrová 2/A, IČO: 36432105, zast. Advokátskou kanceláriou verita, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Karpatská 18, IČO: 35940875, v konaní o zrušenie rozhodcovského rozsudku, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 25.11.2013, č.k. 7C/180/2013-63 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok okrem výroku, ktorým bol protinávrh žalovaného zamietnutý a vo výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť súdny poplatok.

Z r u š u j e rozsudok vo výroku, ktorým bol protinávrh žalovaného zamietnutý a vo výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť súdny poplatok.

Nepriznáva účastníkom náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Okresný súd Spišská Nová Ves (ďalej len „súd prvého stupňa“) rozsudkom zrušil rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu, zriadeného pri Rozhodcovská, arbitrážna a mediačná a.s., so sídlom Trnavská cesta 7 v Bratislave pod sp.zn. F. X. K. XX.X.XXXX, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 31.5.2013. Odložil vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu, zriadeného pri Rozhodcovskej, arbitrážnej a mediačnej a. s., so sídlom Trnavská cesta 7 v Bratislave pod sp. zn. F. X. K. XX. X. XXXX, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 31.5.2013, a to do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Protinávrh žalovaného zamietol. Rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť štátu na účet Okresného súdu Spišská Nová Ves súdny poplatok vo výške 99,50 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Súd prvého stupňa po vykonanom dokazovaní a po právnom posúdení veci v zmysle § 1 ods. 1, § 3 ods. 1, § 4 ods. 1, § 8 ods. 1, 2, § 12 ods. 6, § 33 ods. 2, § 40 ods. 1 písm. j), § 40 ods. 2, § 41 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní, § 37 ods. 1 a § 39 Občianskeho zákonníka vzal za preukázané, že právny predchodca žalovaného Poštová banka, a.s., uzavrela so žalobkyňou dňa XX.X.XXXX v zmysle § 2 písm. b) zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch zmluvu o úvere v spojení s obchodnými podmienkami pre úver (ďalej len „OP“), pričom prevzatie finančných prostriedkov žalobkyňa potvrdila dňa XX.X.XXXX. Súd prvého stupňa zameral dokazovanie na skúmanie rozhodcovskej doložky, dojedanej medzi zmluvnými stranami v čl. 9 bod 9.2 s názvom Prechodné a záverečné ustanovenia OP a uzavrel, že rozhodcovská doložka nebola v danom prípade individuálne dojednaná. Žalovaný pri dojednaní rozhodcovskej doložky využil štandardnú, formulárovú zmluvu, ktorej súčasťou boli Obchodné podmienky (ďalej len „OP“) pre úver (verzia 2/2006), kde navyše drobným písmom pod článkom 9

v Prechodných a záverečných ustanoveniach bol vložený text rozhodcovskej doložky. Súd prvého stupňa uzavrel, že z rozhodcovského rozsudku nevyplýva, či rozhodca predmet sporu posudzoval z hľadiska ochrany spotrebiteľa, teda či sa zaoberal otázkou, či v prípade rozhodcovskej doložky nejde o neprijateľnú zmluvnú podmienku, či ustanovenia OP boli individuálne dojednané. Konštatovanie žalovaného, že žalobkyňa podpísanie predmetnej rozhodcovskej doložky neodmietla, je prejavom jej osobnej a zmluvnej slobody a podľa názoru súdu prvého stupňa, ktorý vyvodil z výpovede žalobkyne, jej právne povedomie nie je na takej úrovni, aby táto vedela pri podpise tak rozsiahleho textu zmluvy a OP zhodnotiť, o akú právnu skutočnosť sa v danom prípade jedná. V prejednávanej veci preto súd prvého stupňa dospel k záveru, že je daný dôvod pre zrušenie rozhodcovského rozsudku v zmysle § 40 ods. 1 písm. j) zákona č. 244/2002 Z.z. V závere pripomenul, že sa nestotožnil s právnym výkladom žalovaného, že v danom prípade nie je možné aplikovať ust. zákona č. 568/2007 Z.z. účinného od 1.1.2008, nakoľko zmluva bola uzavretá pred účinnosťou zákona. Súd posudzoval postup a výsledok rozhodovania Stáleho rozhodcovského súdu, ktorého úkony boli vykonané v čase platnosti a účinnosti novelizovaných predpisov. Hodnotil neplatnosť rozhodcovského rozsudku zo dňa 28.2.2013, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 31.5.2013 a vykonateľnosť dňa 4.6.2013. Navyše v čase uzavretia úverovej zmluvy platila smernica Rady 93/13/EHS (od X.X.XXXX), o ktorú (okrem iných európskych a vnútroštátnych predpisov) súd prvého stupňa svoje právne zdôvodnenie oprel.

Aj keď súd prvého stupňa nezistil, že by medzi účastníkmi konania prebiehalo exekučné konanie na základe konkrétneho rozhodcovského rozsudku, s ohľadom na to, že daný rozhodcovský rozsudok je vykonateľný a s poukazom na ust. § 40 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z.z., v záujme ochrany žalobkyne rozhodol o odklade vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku.

Pokiaľ išlo o návrh žalovaného, aby súd pokračoval v konaní v rozsahu uvedenom v žalobe podanej na rozhodcovskom súde, a to tak, aby takejto žalobe vyhovel, takémuto vzájomnému návrhu súd prvého stupňa nevyhovel z dôvodov, že predmetný rozhodcovský rozsudok podľa ust. § 40 ods. 1 písm. j) zákona č. 244/2002 Z.z. zrušil. Z tohto dôvodu protinávrh žalovaného zamietol.

O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania nepriznal, nakoľko úspešná žalobkyňa náhradu trov konania nepožadovala.

Nakoľko žalobkyňa bola v konaní oslobodená od platenia súdnych poplatkov v zmysle § 4 ods. 2 písm. za) zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a v konaní bola úspešná, rozhodol o povinnosti žalovaného zaplatiť súdny poplatok podľa § 2 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb., a to podľa položky 1 písm. b) Sadzobníka súdnych poplatkov.

Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie žalovaný z dôvodov podľa § 205 ods. 2 písm. a), d), e), f) O.s.p. a odvolaciemu súdu navrhol, aby rozsudok zmenil tak, že žalobu zamietne, alebo aby rozsudok zrušil a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V dôvodoch odvolania vytkol súdu prvého stupňa, že pokiaľ pri rozhodovaní konštatoval porušenie všeobecne záväzných predpisov na ochranu práv spotrebiteľa, v rozsudku cituje len všeobecne ustanovenia o ochrane práv spotrebiteľa a neuvádza, ako mali byť tieto práva porušené. Predmetom rozhodcovského konania bolo zaplatenie dlžnej sumy, preto sa správne rozhodcovský súd zaoberal skutkovými otázkami, pričom súd prvého stupňa takýto postup v rozhodnutí vytkol. Súd prvého stupňa požaduje splnenie a následnú súdnu kontrolu splnenia si povinností právnym predchodcom žalovaného, ktoré v čase vzniku zmluvného vzťahu neexistovali. Nezdôvodnil, na základe akého zákonného ustanovenia aplikoval ustanovenia zákona retroaktívne na vzťah, ktorý vznikol pred ich účinnosťou. Rozhodcovský súd správne na daný prípad aplikoval normy platné v čase vzniku zmluvného záväzku žalobkyne. Nie je zrejmé, na základe čoho dospel súd prvého stupňa k záveru, že právne povedomie žalobkyne nie je na takej úrovni, aby vedela posúdiť obsah zmluvy. Hmotnoprávne predpisy podľa názoru odvolateľa je potrebné aplikovať v znení účinnom v čase vzniku právneho vzťahu - v danom prípade v čase podpisu zmluvy o úvere, procesné v čase rozhodovania o tomto vzťahu - v danom prípade v čase rozhodovania rozhodcovského súdu. Je vylúčené a v rozpore s ústavou priamo vyvodzovať práva a povinnosti zo smernice Rady č. 93/13/EHS, tak, ako to urobil súd prvého stupňa. Zmluva o úvere bola uzavretá pred X.X.XXXX, teda pred novelizáciou Občianskeho zákonníka, týkajúceho sa spotrebiteľských vzťahov, z toho dôvodu nie je možné na tento zmluvný vzťah aplikovať ust. zákona č. 568/2007 účinného od X.X.XXXX. Zmluvu o úvere nie je možné považovať za zmluvu spotrebiteľskú a nie je na ňu možné aplikovať ani ustanovenia na ochranu spotrebiteľa. Podľa názoru odvolateľa odôvodnenie rozsudku nie je presvedčivé. Navyše

žalovaný ako právny nástupca Poštovej banky, a.s., bol povinný postupovať v súlade s § 93b Zákona o bankách. Zákon č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch nevyklučoval uzatvorenie adhéznej zmluvy, ktorú súd namieta. Naopak bolo povinnosťou banky ponúknuť klientom neodvolateľný návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy. Navyše žalobkyňa uznala záväzok a v zmysle § 21 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní neuplatnila námietku nedostatku právomoci rozhodcovského súdu pre neexistencie alebo neplatnosť rozhodcovskej zmluvy, rovnako ani námietku premlčania. Nie je zrejmé, na základe akých dôkazov súd prvého stupňa dospel k záveru, na základe ktorého vo veci rozhodol. Podľa názoru odvolateľa žalobkyňa má právne vedomie na dostatočnej úrovni, aby vedela posúdiť obsah rozhodcovskej doložky, keďže vedela pripraviť žalobu o zrušení rozhodcovského rozsudku. Poukázal tiež na to, že slovenská verzia prekladu znenia ust. prílohy bod 1 písm. q) smernice Rady 93/13/EHS je zavádzajúca. Podľa odvolateľa rozhodcovská doložka, ktorou sa všetky spory v súvislosti so zmluvou podriaďujú rozhodcovskému konaniu podľa zákona č. 244/2002 Z.z. nie je v zmysle smernice (príloha, bod 1., písm. q./) nekalou podmienkou v spotrebiteľskej zmluve. V tej súvislosti poukázal na rozhodnutia Súdneho dvora EÚ, ktoré v odvolaní aj uviedol. Súdny dvor okrem iného v týchto rozhodnutiach konštatuje povinnosť národného súdu pri aplikácii ustanovení národného práva, ktoré sú skoršieho alebo neskoršieho dátumu než smernica, interpretovať ich pokiaľ je to možné vo svetle presného znenia a účelu smernice.

Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd prejednal odvolanie žalovaného bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 214 ods. 2 O.s.p. v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 212 ods. 1, 3 O.s.p. z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov a dospel k záveru, že odvolaniu žalovaného nie je možné vyhovieť.

Rozsudok je vo výroku o zrušení rozhodcovského rozsudku, odložení vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku a náhrade trov konania vecne správny, preto ho odvolací súd podľa § 219 ods. 1 O.s.p. v týchto výrokoch potvrdil.

Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 11.3.2015 o 9,05 hod. v pojednávacej miestnosti č. dv. 227/II. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené dňa 4.3.2015 na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach v zmysle ust. § 156 ods. 1, 3 O.s.p.

Žalovaný namieta odvolacie dôvody podľa § 205 ods. 2 písm. a), d), e), f) O.s.p., t.j. že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a) a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolací súd v prejednávanej veci dospel k záveru, že namietané odvolacie dôvody nie sú naplnené.

Rozhodnutiu súdu nemožno vytknúť nedostatočné zistenie skutkového stavu, alebo že by na zistený skutkový stav aplikoval nesprávne zákonné ustanovenia, alebo použité zákonné ustanovenia nesprávne vyložil. Rozsudok nie je ani nepreskúmateľný a súd prvého stupňa sa nedopustil takého postupu, ktorým by odňal žalovanému možnosť konať pred súdom a nedošlo ani k iným vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.

Súd prvého stupňa vykonal vo veci všetky dôkazy potrebné pre náležité zistenie skutkového stavu, vykonané dôkazy vyhodnotil podľa ust. § 132 O.s.p., z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých aj založil svoje rozhodnutie, zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver, preto odvolací súd rozsudok vo výrokoch okrem výroku, ktorým bol protinávrh žalovaného zamietnutý a výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť súdny poplatok, potvrdil podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny.

Správne, presvedčivé a zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody napadnutého rozsudku, s ktorými sa odvolací súd stotožňuje a na tieto odkazuje (§ 219 ods. 2 O.s.p.). Odvolacie námietky žalovaného nie sú spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku.

Súd prvého stupňa na základe výsledkov vykonaného dokazovania dospel k správne záveru o splnení zákonných podmienok pre zrušenie rozhodcovského rozsudku v zmysle ust. § 40 ods. 1 písm. j)

zákona č. 244/2002 Z.z., keďže správne uzavrel, že pri rozhodovaní boli porušené všeobecne záväzné právne predpisy na ochranu práv spotrebiteľa. Tieto právne závery súd prvého stupňa presvedčivo odôvodnil, odvolací súd konštatuje správnosť týchto dôvodov a s týmito sa stotožňuje.

Nárok, o ktorom bolo rozhodnuté rozsudkom Stáleho rozhodcovského súdu, zriadeného pri Rozhodcovská, arbitrážna a mediačná a.s., zo dňa XX.X.XXXX, D.. X.. F. žalovaný opiera o zmluvu, uzavretú medzi žalobkyňou a právnym predchodcom žalovaného dňa XX.X.XXXX, ktorá je jednoznačne zmluvou spotrebiteľskou. V danom prípade totiž ide o spotrebiteľský úver, ktorý napĺňa podmienky § 2 písm. a) zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení novely č. 264/2006 Z.z. Na tomto závere nič nemení tá skutočnosť, že predmetná zmluva bola uzavretá pred novelizáciou Občianskeho zákonníka, týkajúceho sa spotrebiteľských vzťahov, tak ako uviedol odvolateľ v odvolaní. Predmetná zmluva je totiž súčasne aj zmluvou spotrebiteľskou v zmysle § 23a zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa, podľa ktorého spotrebiteľskými zmluvami sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje.

Vo vzťahu k odvolacím námietkam niet pochyb o tom, že úverovú zmluvu uzavrel právny predchodca žalovanej, ktorý pri poskytovaní úveru vystupoval v rámci svojej podnikateľskej činnosti ako dodávateľ a žalobkyňa vystupovala ako fyzická osoba, ktorá zabezpečovala svoje potreby, teda ako spotrebiteľ. Súčasne išlo o štandardnú formulárovú zmluvu, keďže daný zmluvný vzťah sa riadil aj obsahom obchodných podmienok, ktoré sa stali súčasťou zmluvy, ktoré taktiež spĺňajú všetky znaky zmluvy formulárovej.

Preto bolo úlohou rozhodcovského súdu pri rozhodovaní na daný prípad aplikovať všeobecne záväzné právne predpisy na ochranu práv spotrebiteľa.

Z výsledkov vykonaného dokazovania je zrejmé, že rozhodcovská doložka, tak ako bola zakomponovaná v článku 9 bode 9.2 Obchodných podmienok pre úver splynula s ostatnými zmluvnými podmienkami, jej obsah spotrebiteľ nemohol žiadnym spôsobom ovplyvniť a ani sa s ním dôsledne oboznámiť. Žalovaný v konaní nepreukázal ani tú skutočnosť, že žalobkyňa mohla jej uzavretie vylúčiť, resp. zmeniť obsah tohto zmluvného dojednaní, pričom dôkazné bremeno v tomto smere zaťažovalo žalovaného (§ 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka). Svojím obsahom a formou rozhodcovská doložka spôsobila nevyváženosť práv a povinností zmluvných strán v neprospech žalobkyne ako spotrebiteľky.

Išlo totiž o rozhodcovskú doložku, ktorá odňala možnosť žalobkyňi požiadať o riešenie prípadného sporu súdnou cestou. Táto doložka totiž delegovala všetky právomoci len na rozhodcovský súd v Bratislave, čo mohlo sťažiť spotrebiteľovi prístup k súdu. Táto rozhodcovská doložka nebola dojednaná individuálne, bola zaradená do obchodných podmienok pre úver ako súčasť formulárovej (typovej, adhéznej) zmluvy, splynula s ostatnými štandardnými podmienkami zmluvy. Žalobkyňa preto mohla zmluvu odmietnuť ako celok alebo sa podrobiť všetkým jej podmienkam, teda aj rozhodcovskému konaniu. Výkon práv takejto rozhodcovskej doložky sa prieči aj dobrým mravom.

Všetky tieto dôvody zakladajú neprijateľnosť rozhodcovskej doložky a súčasne sú dôvodom pre zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa § 40 ods. 1 písm. j) zákona č. 244/2002 Z.z.

Na vyššie uvedenom závere nemení nič ani tá skutočnosť, že v zmysle § 93b ods. 1 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách bolo povinnosť banky ponúknuť svojim klientom neodvolateľný návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy. Aj v tom prípade totiž náleží súdu skúmať jej neprijateľnosť.

Nepatričná je námietka žalovaného, že nebol súdom prvého stupňa poučený v zmysle § 120 ods. 4 O.s.p.

Po preskúmaní obsahu spisu odvolací súd zistil, že žalovaný bol v zmysle § 120 ods. 4 O.s.p. poučený súdom prvého stupňa uznesením zo dňa 2.10.2013, ktoré prevzal dňa 7.10.2013 (č.l. 13, 14 spisu). Do vyhlásenia dokazovania za skončené na pojednávaní dňa 25.11.2013 žalovaný nenavrhol vykonanie žiadnych iných dôkazov na preukázanie svojich tvrdení. Preto v tomto smere odvolacie námietky žalovaného nemajú svoje opodstatnenie.

Z dôvodov vyššie uvedených je aj úvaha súdu prvého stupňa o odložení vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku správna a v súlade s § 4 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z.z.

Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o zrušení rozhodcovského rozsudku a odložení jeho vykonateľnosti, vrátane výroku o trovách konania ako vecne správny.

Pokiaľ však ide o výrok rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým protinávrh žalovaného zamietol, jeho postup bol nesprávny. Návrh žalovaného, aby súd pokračoval v konaní v rozsahu uvedenom v žalobe podanej na rozhodcovskom súde, a to tak, aby takejto žalobe vyhovel, nie je vzájomným návrhom, ide (len) o obranu žalovaného, preto o tejto nebolo potrebné rozhodnúť.

Z dôvodov vyššie uvedených odvolací súd zrušil rozsudok v tomto výroku v zmysle § 221 ods. 1 písm. e) O.s.p.

Nesprávne rozhodol súd prvého stupňa o výške súdneho poplatku vyrubeneho žalovanému, preto v tejto časti odvolací súd zrušil rozsudok a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Súd prvého stupňa mal totiž súdny poplatok vyrubiť podľa položky 3 písm. c) Sadzobníka súdnych poplatkov zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch, podľa ktorej z návrhu na začatie konania o neplatnosť rozhodcovskej zmluvy a o zrušení rozhodcovského rozhodnutia vydaného rozhodcom sa vyberá súdny poplatok vo výške 331,50 eur.

Z dôvodov vyššie uvedených odvolací súd zrušil rozsudok vo výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť súdny poplatok a v zrušenom rozsahu vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. Neúspešný žalovaný nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania a úspešná žalobkyňa, ktorej vzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania tieto neuplatnila a ani jej žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli. Z týchto dôvodov odvolací súd rozhodol tak, že nepriznáva účastníkom náhradu trov odvolacieho konania.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z. v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.